

«Сябры казалі: «Лера, знімі ружовыя акуляры!»»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Загарэлася ідэяй развіцця сельскага турызму пасля таго, як пагасцвала ў сядзібе ў Паланзе. Там я наўвядучы ўбачыла, што такое — аграэкатурызм. Пазнаёмілася з гаспадаром. Ён расповёў, што ў Літве ёсць асацыяцыя сельскага турызму, якая дапамагае ўладальнікам сядзіб развіваць гэтую справу. Вярнулася дадому і патэлефанавала прэзідэнту літоўскай асацыяцыі Регіне Сірусене. Запрашла яе ў «Дудуткі». Менавіта яна мне і падказала, куды рухацца, з чаго пачынаць.

Сябры казалі: «Лера, знімі ружовыя акуляры. Гэта немагчыма. Мы ж ні Польшча, ні Літва...» Тым не менш, я здолела аб'яднаць аднадушцаў, людзей, якіх жадаюць займацца сельскім турызмам. І ў 2002 годзе з'явілася першае беларускае рэгіянальнае грамадскае аб'яднанне «Агра-і экатурызм». Ужо праз год яно вырасла ў нацыянальнае аб'яднанне «Адпачынак у вёсцы». Вяскоўцы зразумелі, што не толькі карова можа іх карміць, але і сама прырода, побыт і культура.

У Беларусі зарэгістравана больш за 2 тысячы аграсядзіб. З іх амаль палавіна актыўна займаецца прыёмам турыстаў. Гэта значнае дасягненне, калі ўлічыць, што 10 гадоў таму ў нас слова «аграэкатурызм» наогул не ўжывалася.

Сімвал беларускага аграэкатурызму вырашлі зрабіць зялёнага пёўна, бо ён асацыюецца з вёскай, з нечым светлым, ён будзіць людзей і разганяе злых духаў. Вядомы мастак па выцінанні Слава Дубінка выразаў нам эмблему ў выглядзе дарослага пёўкі з дзеткамі невыпадкова. Бо сельскі турызм у Беларусі — на 99% сямейні бізнес. Як правіла, гэта тандэм «муж-жонка». Мне вельмі падабаецца, што многія дзеці пачалі ўдзільвацца ў гэты працэс. Вынацца турызму і вяртацца ў вёску.

На пенсіі я таксама планую заняцца аграэкатурызмам. Некалі мясцовыя жыхары ўгаварылі мяне набыць дом у Расонскім раёне. Ён стаіць у цудоўным месцы, на беразе возера, побач рака. Поўная прыродная ізаляцыя, адным словам. Дом тоі калісьці належаў фотографу. Хачу даць яму другое дыханне. Рабію там стылізаваную 60-х гадоў мінулага стагоддзя: блакітныя капы, прошвы...

ПРА ЦЭМЕНТАВЫЯ ПЛАТЫ, ТУ І ДРЭСІРАВАНЫХ КАРОЎ

Раней я не бачыла ніякага харства ў нашых драўляных хатах. Кардынальна змяніла меркаванне пра беларускую вёску толькі тады, калі паглядзела на яе вачыма замежнікаў. Вёскі, дзе захавалася традыцыйная беларуская забудова, выклікаюць у іх захваленне. Зараз

Пасялілі мяне ня як у вясковую хату эксперта ў Англіі і Амерыцы. Праз тыдзень спыталі ў мяне: «Што вас больш за ўсё здзівіла?» Яны адказалі: «Дзве гаспадарскія каровы. Яны самі кудысьці сыходзілі і вярталіся...» Зразумела, што каровы сыходзілі на пашу. Але для іх гэта былі «дрэсіраваныя каровы», таму што «самі сыходзілі». Для захадняга чалавека гэта фантастыка! Многія з іх упяршыню каштуюць свайскае яйка, бачаць, як дояць карову,

сельскага турызму для ўсёй Еўропы. У нас для гэтага ўсё ёсць. Некранутая прырода, шматлікія абрады і традыцыі, добрыя дарогі, вельмі гасціннае і душыннае людзі. Як пісаў Караткевіч, «Беларусь — гэта край раскрытых душ і дзвярэй». Трэба толькі вырашыць дыпламатычныя пытанні з візамі і праблемы з інфраструктурай. Бо турысты гатовы пакідаць у вёсцы грошы: набываць сувеніры, арандаваць аўтамабілі,

майстар-класы па працы з кветкамі. Васіль Фралю ў жонкай Алай зрабілі ў Валожынскім раёне сядзібу, прысвечаную пчаларству. Там нават ёсць шклянны вулей, каб назіраць за тым, як жывуць пчолы. На сядзібе «Барок» музыкі Аляся Ляся ёсць музей старадаўніх прылад. Гаспадар сам аднаўляе прылады, робіць дуды, вульчы беларускай традыцыйным танцам...

Каб стварыць арыгінальны рэгіянальны турпродукт, мясцовым уладам

у вёску дзеля ложка і ежы. Зацікавіць сучасных турыстаў можна нейкай унікальнай цікавінкай. Напрыклад, у Дрыбінскім раёне распаўсюджана шапавальства. Там ёсць грамадскае аб'яднанне шапавалаў, цудоўны музей, звязаны з традыцыйнай ручнога вырабу валёнак, свята «Дрыбінскія таржкі»... У шапавальстве я бачу для рэгіёна вялікую перспектыву. Ім засталася толькі скапававацца і больш інтэнсіўна працаваць на гэтую ідэю ўсім раёнам.

У Лепельскім раёне пачынаюць развіваць вобраз цмока, які, па Караткевічу, жыў у Лепельскім возеры. Ужо ў верасні на дзень горада там з'явіцца помнік гэтай істоце. Мы ж нічым не горшыя за Шатландыю, якая прываблівае турыстаў легендай пра Лох-Нескую пачвару.

Першы аграэкатурыстычны курорт у Беларусі плануем зрабіць у Расонскім раёне. Бо гэта самы чысты раён. Там 80 адсоткаў лесу, каля 200 рэк і азёр, ёсць мінеральныя воды, сапрапель, заказнікі «Сіншава» і «Чырвоны Бор», вельмі шмат аграсядзіб. Мясцовы туроператар можа быць штодзён арганізуюць вылі прыягры для тых, хто адпачывае.

Лішч адзін цікавы шлях развіцця сельскай тэрыторыі назіраю ў Караліцкім раёне. Бацька набыў закінутую вёску для сваёй дачкі — маёй выпускніцы (Валерія Кліцунова, да таго ж, з'яўляецца дацэнтам кафедры міжнароднага турызму БДУ). Вёска ўключае 17 хат, якія цярпа аднаўляюцца з захаваннем аўтэнтычных традыцый. Там плануецца стварыць турыстычны комплекс.

ПРА ШКЛЯНУЮ ТЭРАСУ, СРЭЦАБІЦЦЁ І ДЫСКРЫМІНАЦЫЮ

Я практычна не адпачываю. Магу, вядома, паехаць на тыдзень туды, дзе мора і сонца. Але вострай патрэбы ў адпачынку не адчуваю. Бо па працы я вельмі шмат перамахаюся, таму атрымліваецца, што рух, новыя ўражанні — гэта мой лад жыцця. Нават калі еду праводзіць семінар у вёску, адпачываю душой і целама. Душой — бо займаюся любімай справай, целама — бо пасля семінара ўсім яго ўдзельнікам чакае купанне, ласня, забавы...

Надзея ДРЬІЛА.

я таксама лічу, што вёска — наш здабытак. Хаты з рознымі ліштвымі, платы. Толькі не цэментавыя! Тое, што цяпер адбываецца замена драўляных пластоў на цэментавыя, — гэта жахліва. Нікому не раю іх ставіць. Гэта проста знішчэнне беларускай вёскі.

Сэрца крывёю абліваецца, калі бачу сярод драўляных дамоў белыя трохпавярховыя асабнякі з сіпкатнай цэглы. У англійскай вёсцы гэта немагчыма. Вам проста не дазваляць парушыць архітэктурную гармонію. Хочацца, каб і ў нас з'явіўся строгі закон аб захаванні сельскага ландшафту.

Вёска павінна быць падобнай на вёску. Я за тое, каб заставіць аградоў, магчыма, меншага памеру. І бабавязкова кветнікі! Прычым я супраць туй, якімі цяпер паўсюдна абсаджаюць сядзібы. Бо беларуская вёска мае свае традыцыйныя кветкі.

як цэдзяць малака, б'юць з яго масла пры дапамога драўлянай маслабойкі... Захалпяюцца замежныя турысты і тым, што мы здолелі захаваць традыцыйныя абрады, рамесці!

У мяне вельмі сентыментальнае стаўленне да нашай беларускай керамікі. Яна вельмі вытанчаная, элегантна. Маю шмат вырабаў з гліны, прычым не толькі на працы, але і дома. Некаторыя работы вельмі вядомы майстры. Мне падабаецца, што раней ганчары ўсё прадумвалі да дробязю. Восем гэтаму гарлачу гадоў 60 (лакавае), дук ён зроблены так, каб нават бабка, у якой трасуцца рукі, магла яго ўтрымліваць. У мяне дома ёсць гіяны сервіз, пакрыты зялёнай глазурай. Ён зроблены ў «Дудутках». І я ім вельмі даражу. Калі сервірую ім стол на прыродзе, гошці не ўтойваюць захвалення...

Мы можам стаць славянскай Швейцарыяй ці Італіяй. Крайнай

лодкі, веласіпеды, наведваць музызеі... Але не паўсюль пакуль створаны ўмовы.

У Беларусі няма ніводнага аграсядзібы, дзе б маглі адпачываць інавіды-калосанкі. Гэта проста абсурдна. І справа, як высветлілася, не ў тым, што гаспадары сядзіб не хочунь гэтым займацца. Яны проста не ведалі, што такая праблема ёсць. Таму зараз мы гэтай тэмай заняліся ўшчыльную. Проводзім адаптыву сядзіб, распрацоўваем экасаці для інавідаў-калосанкі на Налібоўкай пушчы. Людзі з абмежаванымі маюць такія ж правы на адпачынак, як і мы з вамі. Тым больш, не варта забывацца, што бяда можа здарыцца з кожным.

ПРА КЛАСТАРЫ, ЦМОКА І БЕЛАРУСКІ КУРОРТ

Ёсць у нас Kreatyўныя сядзібы. Напрыклад, гаспадары сядзібы «Дамелька» ў Смалевіцкім раёне захалпяюцца фітадызайнам і праводзіць

і гаспадарам сядзіб трэба навучыцца працаваць разам. Бо будучыня ў аграэкатурызме і ў цэлым у эканоміцы менавіта за кластарамі.

Ярчэй за ўсё ў гэтым плане развіваецца Валожынскі раён. Там каля 30 сядзіб аб'яднана вакол зялёнага маршруту «Валожынскія гасцінцы» ў аграэкатурыстычны кластар. Туды ўваходзяць і мясцовыя музеі, і фермеры, у якіх ёсць стайні, і мастакі, якія адбываюць сядзібы, і фабрыка «Лўнок», якая падыць «Цукервавы фест».

На тэрыторыі раёна ёсць санаторыі, куды гаспадары сядзіб вогіць сваіх турыстаў на масаж, у басейн. Там жывуць вельмі творчыя людзі, і ў іх вельмі шмат Kreatyўных ідэй. Так, ёсць думкі зрабіць фестываль, звязаны з развіццём ніжняй бялізны. Бо, акзаваецца, вынаходзіцца станика Іда Розенталь родам з тых мясцін... **Кожны рэгіён павінен мець** цікавую адметнасць. Бо людзі не паедунь

Больш за ўсё люблю бавіць час у сваім доме ў Дудутках. Вакол — сад. Ёсць там вялікая шкляная тэраса, над якой звісаюць галінікі тэму. Таму нават у дождж і холад на тэрасе камфортна, адчуванне, што знаходзішся на прыродзе. Збіраюся асеці там на некалькі месяцаў і завяршыць некалькі кніг.

Маё сэрца б'ецца часцей, калі займаюся развіццём аграэкатурызму ці гавару на гэтую тэму. Аднойчы да нас у

Валерія Кліцунова — лаўрэат конкурсу «Чалавек справы-2009» у намінацыі «За самую арыгінальную бізнэс-ідэю, якую ўвасобіў ачыльны прадпрыемльнік».

офіс прыходзіў прадстаўнік «Зялёнай партыі». Распавядаў пра свой праект. «Малайчы, — кажу, — добрая ідэя». «Ну, значыць, вы будзеце з намі яе праасоўваць». «Не, — кажу. — Маё сэрца не стала біцца часцей». Ён, магчыма, падумаў, што я вар'ятка. Але я пераканана, што калі адразу сэрца не стала часцей біцца, значыць, не варта губляць час.

Стонгі пра дыскрымінацыю жанчын некалькі надуманыя. Я абсалютна ў іх не веру. І ні ў адну жаночую арганізацыю не ўступала і не ўступлю. Таму што, лічу, гендарнай праблемы няма. Праблема не паміж паламі — яна ў самой жанчыне. Кожны мае тое, што жадае. Гэта я кажу, вядома, пра свой досвед. Калі я выйшла замуж у 17 гадоў, у мяне быў досыць цвёрды кантроль над маміма жаданнямі, бо Юген Будзінас быў нашым старэйшым за мяне: маўляў, гэта табе нельга чытаць, гэта табе не трэба рабіць... Словам, «месца ўсюднэй жанчыны на кухні». Я дамагалася ўсёго праз супраціў, нікто нічога не падыме мне на сподачку, я вавяла за свае правы.

У нас дзіўнае грамадства. З аднаго боку, у нас ніколі не абярэць жанчыну прэзідэнтам ці прэм'ер-міністрам, як, напрыклад, у Турцыі ці ў Пакістане. Перш за ўсё таму, што ў саім жанчын ёсць меркаванне: «Не жаноча чытаць справа». З іншай — займацца бізнесам жанчынам у нас лягчэй. Мужчыны цвёрда канкуруюць адзін з адным, а да жанчын гэтага паучыцца яны не адчуваюць. Я магу дазволіць сабе неформальныя паводзіны, мяккасць, жарт, гумар — нават у гутарцы з чыноўнікамі. Прынцацца, я не жадала б быць мужчынам.

Надзея ДРЬІЛА.

■ На слыху ВОЖЫКАМ НЕ БАЛІЦЬ?

У Кіеве знявечылі знакамітую скульптуру галоўнага героя мультфільма «Вожык у тумане» (аўтар Канстанцін Скрытыцкі даў ёй іранічную назву «Конік»), якую любілі не толькі мясцовыя жыхары, але і шматлікія турысты, у тым ліку і з нашай краіны. Колькі фотаздымкаў было зроблена «ў абдымках» з калючай, але такой мілай істотай!

Вандалы выкралі вузельчык са слоікам вароня, які вожык берахліва трываў у лапках. Звярок таксама страціў шмат іголак-цівчоў, а яго пыску зараз «ўпрыгожвае» вялікая шчыліна. «Мабыць, пры рабаванні ён супраціўляўся...» — каментуюць у інтэрнэце навіну пра непаважлівае абыходжанне з вожыкам.

Дарчы, гэта ўжо не першы выпадак, калі ў Кіеве ламаюць скульптуры. І чамусьці ўвагу вандалаў асабліва прыцягваюць фігуры аўтарства Канстанціна Скрытыцкага. У маі невядомы паездкаваці ся з некалькіх паркавых скульптур на Пейзажнай алеі: зebra, якая ўпрыгожвае фантан, засталася без керамічнай нагі (вядома, навошта зэбры керамічна нага?), а Лісу, сябру Маленькага прынца, адламаты вушы і ўвогуле адарвалі яго ад пастамента (напозна, звер пачарпеў за сваё вядомае настаўленне быць адказным за тых, каго прычылі, якое вандалы, мяркуючы па ўсім, не падзяляюць).

Хочацца задаць толькі адно пытанне: навошта? Навошта разбураць створаную чалавечам прыгажосць, у якую ён укладваў часцінку сваёй душы, спадзеючыся парадаваць іншых людзей? Што гэта: зайдрысць

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

...Першым пунктам, куды мы завіталі, стала папулярнае ў Мінску месца пад назвай «Лідо». Бліста вядомае сваёй смачнай кухняй і досыць домакратычнымі цэнамі, таму наведвальнікі тут заўжды шмат. Вечарам, пасля працоўнага дня, гэта было асабліва заўважна.

Трэба сказаць, што згаданае бліста працуе па прынцыпе самаабслугоўвання, калі ўжо гатовыя стравы кожны наведвальнік самастойна ставіць на свой паднос, а пасля разлічваецца за іх на касе. Таму афіцыянткаў, што прымаюць замову, тут няма, затое ёсць персанал, які стаіць за прылаўкамі і па просьбе накладвае ў талерку тую ці іншую страву. Спачатку Дзіна звярнулася да трох жанчын, якія звычайна ў гэтым бліста займаюцца прыбіраннем сталю.

Паразмаўляла з імі хвіліну другую і сышла з пустым падносам. Далей Дзіна пайшла да прылаўка з мяснымі стравамі. Назіраючы збоку, я зразумела, што тут таксама нешта не так. Праз нейкі час я выдхнула з палягкім: наша «турыстка» ішла да касы з талеркай на падносе. Ну, жор, «перамога»?

Уражаны Дзіны: «Шчыра скажаць, я непрыемна здзіўлена! Бедныя іншаземцы! У іх ёсць рэальная рызыка застацца галоднымі. Жанчыны, да якіх я звярнулася ў самым пачатку, нямецкай мовы не разумелі. Дзве з іх адразу проста адварнуліся ў іншы бок, робячы выгляд, што мяне не існуе. Толькі адна намагалася нешта мне сказаць, пры гэтым са смехам пытаючыся ў сяброўкі, што была побач: «А ты гаворыш па-нямецку?» Заўважыла іх упэўненасць вост у чым: жанчыны лічылі, нібыта я не разумю тое, што яны паміж сабой абмяркоўваюць, нават крыху прасміхаліся з мяне. У выніку, я адчула: нічым дапамагчы не могуць».

Вырашыла «папытання ішчасця» ў іншым месцы. Можна, удацца хоць мясцою ці рыбнай стравай падліскавацца? «А гэта смачна?» — спытала я ў хлопца, што стаў за прылаўкам. Каб не «памерці з голаду», папроста паказала пальцам на страву. Хлопец глядзеў на мяне колькі імгненняў, а пасля таксама ўключыў «тактыку спіліма», «Схаваўся ў раваціну», сказаў, што не разумее ні слова, перастаў зяртаць на мяне ўвагу, нават нейкі момант стала вельмі непрыемна, але я па-ранейшаму ўсмехалася і намагалася патлумачыць, што ж хачу з'есці. Нуль рэакцыі! На гэта ўсё здзіўлена глядзела маладая пара. Муж і жонка пашкадавалі мяне і

патлумачылі, што крыху гавораць па-англійску і могуць дапамагчы. Але сіп працягваць «быць у вобразе» не жадавала. Таму адмовілася ад дапамогі і падзякавала ім, скакуючы, што дранна ведаю англійскую мову. Толькі дзякуючы сваёй настойлівасці, паказаўшы некалькі разоў, што ж я хачу замовіць, нарэшце атрымані ў рукі жаданую талерку! Можна, вядома, спісаць усё на канец працоўнага дня і вялікую стомленасць, але ж гэта нейкае ненадзейнае апраўданне.

А між іншым, «Лідо» — гэта адно з самых маіх любімых месцаў у Мінску. Як беларуская дзяўчына, не маю да яго ніякіх прэтэнзій. Паўдзельнічаць у гэтым эксперыменце мне было цікава не толькі таму, што я змогла папрактыкавацца ў замежнай мове. Невербальная камунікацыя — важная частка майго прафесійнага інтарэсу. Жэсты, эмоцыі, якія выражаюцца без слоў, таксама нясуць у сабе вельмі шмат інфармацыі. І, прызнаючы, у нейкія моманты мне давалі зразумець, што нікога не цікавяць мае праблемы.

«Фальш» ці «нацюрлік»?

Сетка рэстаранаў пад назвай «Васількі» прэзентуе сябе як месца, дзе можна пачаставацца «на роднай» кухняй. У святачыны дні і выхадныя там часта не бывае свабодных месцаў.

Мы прыйшлі ў адзін з «васількоў» рэстаранаў. Як і дамаўляліся, селі за розныя сталікі. Афіцыянтка, якая прымала заказ у нашай «замежнай гошці», відавочна, нічога не разумела, але ўсімхіралася. А гэта — палова справы. Колькі хвілін прывясцілі разгляданню меню. Замова прынята! Ну, жор усё так проста?

Уражаны Дзіны: «Дзяўчына па-нямецку таксама не гаварыла. Яна адразу пацікавілася, ці разумеем мы па-англійску. Я адказаў, што трохі ведаю гэтую мову. Тут мне неадкладна прынеслі меню на англійскай і папрасілі паказаць, што ж я жадаю замовіць. Я запыталася пра піцу, але ў меню яе не было. Афіцыянтка

ветліва патлумачыла гэтую сітуацыю, сказаўшы, што ў адным з імі будынку працуе піцэрня, таму гатаваць такую страву ім няма сэнсу. Яна гаварыла гэта не па-руску, а старалася падабраць вядомыя ёй англійскія словы, каб даць мне зразумець сітуацыю. Тады вырашана было зрабіць іншы выбар.

— Дрынк? — я старалася адвавацца ролі чалавеча, які неадкажана ведае англійскую мову. Дзяўчына адразу ж адгарнула перада мной па-рускі стварылі меню, прапаноўваючы ўсе магчымыя катэлі, гарбаты, каву.

З дапамогай пары простых англійскіх слоў я замовіла сабе малочны катэль і калупчына. Пры гэтым я папрасіла, каб каву прынеслі не адразу, а крыху пазней. Маю просьбу задавалі. Адносіны персаналу мне спадабаліся. Афіцыянтка не гаварыла добра на замежнай мове, але яна рабіла ўсё, каб я не адчувала ніякіх няўзручнасцяў, і гэта ўсё на канец працоўнага дня і вялікую стомленасць, але ж гэта нейкае ненадзейнае апраўданне.

Калі прыйшоў час разлічвацца, я падзякавала ёй за працу і сказала, што торт быў вельмі смачным. Відца было, што дзяўчына ўражана гэтымі словамі. Яна ўсімхіралася і прапаноўвала мне напісаць што-небудзь у кнізе гасцей. Прышлось затрымацца, каб напісаць падаўку.

Калі эксперымент падышоў да завяршэння, я адчула вялікую розніцу з тымі ўражаннямі, якія заста-

Ваш аўтограф, калі ласка!

«Эль Памідора» — таксама досыць вядомае сталічнае месца, дзе можна адносна надорага пад'есці. Да століка дзяўчына адфіцыянтка і тут жа накіравалася назад. Замест я прыйшла іншая. Яны пачалі размову і досыць доўга разглядалі меню. Праз нейкі час Дзіна прынеслі выбраную ся страву. Я справілася са сваёй хутчай, а таму вырашыла пачакаць на вуліцы. Дзесцяць, патнацацца хвілін чакання... Дзіны ўсё няма. Можна, нешта здарылася?

Уражаны Дзіны: — Першая афіцыянтка папрасіла праба-

валіся ў мяне падчас наведвання ўсіх гэтых месцаў не ў якасці іншаземнай гошці. Прычым, розніца гэтая з перагібамі ў процілеглы бакі. Першы з якіх — «табе патрэбна, выкручыся як хочаш», а другая — неверагодная порцыя ўвагі, якой я ніколі не адчувала, наведваючы кавярні ў Беларусі. Усе вышэйзгаданыя явярні адкрыліся мне зусім з іншага ракурсу.

P. S. Унікае пытанне, на якім узроўні Дзіна валодае замежнай мовай? Адкаж так: практыка паказала, што яе можна спакойна прадставіць знаёмым у якасці гошці з іншай краіны, не баючыся пры гэтым пры «расакрочаным». Пацверджанне таму — афіцыянтка ў адной з кавярняў, што мы наведвалі. Пасля таго, як Дзіна разлічылася і выйшла на вуліцу, гэтая дзяўчына з захваленнем стала шаптацца з саброямі: «Божа мой, я ж па-нямецку зусім не разумю. Нават і не ведала, што рабіць! Але ж, здаецца, усё добра прайшло...» Я мела цудоўную магчымасць назіраць гэтую «сцэнку» на свае вочы. Чама ўдзельнічаць эксперыменты карысталася нямецкай мовай, а не англійскай, з якой, усё ж, болей шанцаў быць зразуметым?

Прызнаюся, што мы не ставілі перад сабой мэты празказаваць афіцыянтаў і персанал кавярняў на прадмет бездакорнага ведання замежных моў. Галоўным тут было выявіць, наколькі людзі гатовы дапамагчы, прывяці ўвагу і, наглядзячы на моўны бар'ер, усё ж дагадзіць кліенту. А нямецкай мовай якраз і зрабіла гэтую задачку больш складанай. І галоўнае пытанне: па якіх крытэрыях былі выбраны менавіта гэты кавярні, згаданыя ў тэксце? Усё вельмі проста: папулярнасць і сярэдні ўзровень цен. Памылкі было б думаць, што іншаземныя турысты, якія наведваюць Мінск, будучы харчавача выключна ў дарогі рэстаранах клас «люкс».

Астатнія акалічнасці і супадзенні — выпадковыя.

Вытчоу просім не лічыць вынікі эксперыменту нейкай «абсалютнай ісцінай». Гэта проста асобна ўзятыя сітуацыі, якія здарыліся з пазным чалавечам, у нашым выпадку — з Дзінай. Іншая справа, што на месцы гэтага чалавеча мог быць хтосьці іншы. Напрыклад — сапраўдны замежны гошч.

Ганна ГАРУСОВІЧ. На здымку: Дзяўчыну, якая згадзлася адзін вечар набыць замежнай турысткай, звучу Дзіна. (Просім прабацьца прафесійнай тэхнік у абставах «сакратэцы» не былі нямай магчымасці.)

■ Выкажы сваё меркаванне

А ЯК ВЫ СТАВІЦЕСЯ ДА ЖАНЧЫН — КІРОЎЦАЎ АЎТОБУСАЎ?

Сёлета Міністэрствам транспарту і камунікацый запланаваны пераглед правілаў перавозкі пасажыраў аўтамабільным транспартам, што былі зацверджаны пастановай Саўміна ў 2008 годзе. З улікам прапаноў, што паступаюць у міністэрства, будуць уадакладнацца палажэнні главы 11 «Аўтамабільны перавозкі груп дзяцей аўтобусамі», у тым ліку патрабаванні да кіроўцаў, што перавозіць групы дзяцей.

Як нагадалі ў прэс-цэнтры Мінтранса, зарад да аўтамабільнага перавозкі дзяцей дапускаюцца кіроўцы, якія маюць не менш за тры гады бесперапыннага стажу

працы на механічных транспартных сродках катэгорыі «Д» і якія не прыцягваліся на працягу апошніх двух гадоў да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне правілаў дарожнага руху (катэгорыя «Д» — аўтамабілі, прызначаны для перавозкі пасажыраў, якія маюць больш за восем месцаў для сядзення, акрамя сядзення кіроўцы).

У аднас міністэрства перыядычна паступаюць звароты з прось